

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	9
ROZDZIAŁ 1. WPROWADZENIE	11
1.1. CELE I ZAKRES PRACY	16
1.1.1. Cele pracy	16
1.1.2. Zakres pracy	18
1.2. METODYKA ORAZ OGRANICZENIA BADAŃ	18
1.2.1. Metody i ograniczenia badań terenowych	19
1.2.2. Metody i ograniczenia badań gabinetowych	23
1.3. PODSTAWOWE POJĘCIA I TERMINY	25
1.4. RYS ŚRODOWISKOWY OAZY DACHŁA	28
1.4.1. Pustynia Zachodnia w Egipcie	28
1.4.2. Charakterystyka środowiskowa Oazy Dachła	29
1.5. Z DZIEJÓW OAZY DACHŁA	34
1.6. UKŁAD PRACY	37
ROZDZIAŁ 2. SZTUKA NASKALNA W REJONIE OAZY DACHŁA. CHARAKTERYSTYKA I HISTORIA BADAŃ	45
2.1. SZTUKA NASKALNA DACHLI W ŚWIELE LITERATURY PRZEDMIOTU	46
2.1.1. Prahistoryczna sztuka naskalna	48
2.1.2. Dynastyczna sztuka naskalna	55
2.1.3. Grecko-rzymska sztuka naskalna	61
2.1.4. Chrześcijańska sztuka naskalna	63
2.1.5. Islamska i współczesna sztuka naskalna	64
2.2. DOTYCHCZASOWE BADANIA SZTUKI NASKALNEJ W REJONIE DACHLI. CHARAKTERYSTYKA PODEJŚĆ BADAWCZYCH	66
2.2.1. Badania przed II wojną światową: Herbert Winlock, W.J. Harding King i Hans Winkler	66
2.2.2. Badania w drugiej połowie XX wieku: Lech Krzyżaniak, Pavel Červíček i Lisa Giddy	71
2.2.3. Badania przełomu XX i XXI wieku	75
2.3. PODSUMOWANIE. W STRONĘ KRAJOBRAZU SZTUKI NASKALNEJ	81

ROZDZIAŁ 3. ROZWAŻANIA TEORETYCZNE NAD DEFINICJĄ KRAJOBRAZU	83
3.1. ARCHEOLOGIA KRAJOBRAZU W PERSPEKTYWIE HISTORYCZNEJ	84
3.2. PONOWOCZESNE ROZUMIENIA KRAJOBRAZU: W STRONĘ DEFINICJI	87
3.3. OD PRZESTRZENI GEOGRAFICZNEJ DO SPOŁECZNEGO WYMIARU KRAJOBRAZU	88
3.4. KRAJOBRAZ JAKO KONSTRUKCJA SPOŁECZNA	89
3.5. CZAS A CHRONOLOGIA	91
3.6. NATURA I KULTURA: W KIERUNKU PRZEWYCIĘŻENIA DYCHOTOMII	92
3.6.1. Naturalistyczna i kulturalistyczna koncepcja krajobrazu	92
3.6.2. Kulturowy wymiar miejsc naturalnych	94
3.7. ARCHEOLOGIA JAKO <i>STORYTELLING</i> : PERCEPCJA I INTERPRETACJA W KRAJOBRAZIE	96
3.8. HISTORYCZNOŚĆ KRAJOBRAZU	98
3.9. PODSUMOWANIE	99
ROZDZIAŁ 4. SZTUKA NASKALNA W KRAJOBRAZIE	101
4.1. SZTUKA NASKALNA W ŚWIELE DYCHOTOMII NATURA KULTURA	102
4.2. <i>SIGNING THE LAND</i> . SZTUKA NASKALNA JAKO NARZĘDZIE DO STRUKTURYZOWANIA ŚWIATA	105
4.3. SPOŁECZNY WYMIAR SZTUKI NASKALNEJ. <i>AGENCY I KRAJOBRAZ I</i>	108
4.4. KRAJOBRAZY RYTUALNE I ŚWIECKIE: PRZEŁAMUJĄC DYCHOTOMIĘ	113
4.5. NIE-LUDZCY AKTORZY. <i>AGENCY I KRAJOBRAZ II</i>	115
4.6. Z ROZWAŻAŃ NAD STYLEM	117
4.7. OD OBRAZU DO KRAJOBRAZU I Z POWROTEM	122
4.8. PODSUMOWANIE	123
ROZDZIAŁ 5. KRAJOBRAZY PRAHISTORYCZNEJ SZTUKI NASKALNEJ	125
5.1. TRADYCJA PRAHISTORYCZNEJ SZTUKI NASKALNEJ <i>DACHLI W SPOŁECZNOŚCIACH</i> <i>ŁOWIECKO-ZBIERACKICH</i>	127
5.2. ANIMIZM A SZTUKA NASKALNA	131
5.3. PRAHISTORYCZNA SZTUKA NASKALNA <i>OAZY CENTRALNEJ</i> ; CHARAKTERYSTYKA	136
5.3.1. Geometryczna sztuka naskalna	136
5.3.1.1. Linie meandrujące	136

5.3.1.2. Motywy <i>abstrakcyjne</i>	142
5.3.2. Antropomorficzna sztuka naskalna	145
5.3.2.1. Motyw „kobiecej figury antropomorficznej”	145
5.3.2.2. Pozostałe antropomorfy	151
5.3.3. Zoomorficzna sztuka naskalna	153
5.4. W ŚWIECIE ZWIERZĄT OAZY DACHŁA	160
5.4.1. Fauna Dachli a przedstawienia zoomorficzne	160
5.4.2. Ludzie-zwierzęta: refleksje metaforyczne	163
5.4.3. Sztuka naskalna a wiedza o świecie	165
5.4.3.1. Miejsca wiedzy	167
5.4.3.2. Człowiek w petroglifach	172
5.4.3.3. Sztuka naskalna a regeneracja świata	173
5.5. W ŻYWYM KRAJOBRAZIE	174
5.6. PODSUMOWANIE. WĘDRÓWKI PRZEZ OAZĘ CENTRALNĄ	176
5.6.1. Wędrówki przez Oazę Centralną: ścieżka I	176
5.6.2. Wędrówki przez Oazę Centralną: ścieżka II	195
ROZDZIAŁ 6. KRAJOBRAZY DYNASTYCZNEJ I GRECKO-RZYMSKIEJ	
SZTUKI NASKALNEJ	207
6.1. DYNASTYCZNA I GRECKO-RZYMSKA SZTUKA NASKALNA: UWAGI WSTĘPNE	208
6.2. SZTUKA NASKALNA A MIEJSCA	209
6.2.1. <i>Casus</i> strażnicy Meydum Hill i okolicznej sztuki naskalnej	211
6.2.2. „Znaki tożsamości”	216
6.2.3. Studium przypadku: rejon hipotetycznej strażnicy CO185	219
6.2.4. Krajobraz zawłaszczony	230
6.3. MOTYW TRÓJKĄTA ŁONOWEGO	234
6.3.1. <i>Vulvae</i> . Pomiedzy magią a erotyką	234
6.3.2. Motyw trójkąta jako <i>vulva</i>	236
6.3.3. Wybrane aspekty dystrybucji motywu trójkąta łonowego	239
6.3.4. Motyw trójkąta jako symbol	244
6.4. „SYMBOLE RELIGIJNE” A KRAJOBRAZY OAZY CENTRALNEJ	253
6.4.1. W krainie Seta, Pana Oazy	254
6.4.2. Ofiara z petroglifów. Materialność vs symboliczność	267

6.5. STOPY I SANDAŁY: PETROGLIFICZNE METONIMIE CZŁOWIEKA?	271
6.5.1. Sandały, buty i stopy a przedstawienia naskalne	271
6.5.2. Świątynie a praktyka wykonywania wizerunków stóp i sandałów	275
6.5.3. Świątynie, skały, bóstwa i ludzie: przedstawienie sandała jako gwarancja wiecznego trwania	277
6.5.4. Stopy i sandały w Oazie Centralnej	279
6.6. PODSUMOWANIE. SZTUKA NASKALNA W <i>KRAJOBRAZIE PODRÓŻY</i>	296
ROZDZIAŁ 7. BIOGRAFIE KRAJOBRAZÓW SZTUKI NASKALNEJ,	
CZYLI O SYNCHRONICZNEJ DIACHRONII	317
7.1. KRAJOBRAZ JAKO PALIMPSEST	318
7.2. KONCEPCJA KULTUROWEJ BIOGRAFII RZECZY	320
7.2.1. Biografie rzeczy, miejsc i krajobrazów	320
7.2.2. Pamięć w krajobrazie	322
7.3. PALIMPSESTOWY I BIOGRAFICZNY CHARAKTER KRAJOBRAZÓW ZE SZTUKĄ NASKALNĄ	325
7.3.1. Biografia rzeczy a sztuka naskalna	325
7.3.2. Superimpozycje i zestawienia figur	327
7.4. HISTORIE ŻYCIA SZTUKI NASKALNEJ A ONTOLOGIE NIEMODERNISTYCZNE	329
7.5. KRAJOBRAZOWE ŻYCIE SZTUKI NASKALNEJ A WSPÓŁCZESNOŚĆ	332
7.6. PODSUMOWANIE. BIOGRAFIE KRAJOBRAZÓW SZTUKI NASKALNEJ W OAZIE DACHLA	336
7.6.1. Zawłaszczanie obcych krajobrazów. O dialogu petroglifów dynastycznych z pradziejowymi	337
7.6.2. Postdynastyczna sztuka naskalna w Oazie Centralnej	353
ROZDZIAŁ 8. PODSUMOWANIE I PERSPEKTYWY BADAWCZE	363
8.1. WNIOSKI DOTYCZĄCE Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ	364
8.2. PERSPEKTYWY BADAWCZE	367
8.3. WSPÓŁCZESNY ETAP ŻYCIA PETROGLIFÓW DACHLIJSKICH: W OCZEKIWANIU NA ŚMIERĆ?	368
BIBLIOGRAFIA	373
SUMMARY	391